

MILLIY O'QUV DASTURI (MO'D) NIMA?

Umumiy o'rta ta'limning MO'D o'quv-me'yoriy hujjatlari: o'quv reja va fanlarning o'quv dasturlari, o'qitish metodologiyasi va baholashni ishlab chiqish uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Shuningdek, darsliklar, o'qituvchilar uchun qo'llanma-O'qituvchi kitoblari, o'quvchi ish daftari, o'quv-metodik materiallari ta'lim resurslarini (shu jumladan texnik va ilmiy manbalarni) ishlab chiqish, takomillashtirish va rivojlantirish uchun asos bo'ladi. U pedagogik amaliyotni va baholash yondashuvlarini qo'llab-quvvatlaydi va ushbu elementlarning barchasini birlashtirishga imkon beradi.

MO'D QUYIDAGILARNI BELGILAYDI:

- ✓ o'qitish konsepsiyasi va yondashuv, shuningdek o'rta ta'limning maqsad va vazifalari;
- ✓ har bir sinf uchun standart/o'quv faoliyati natijalariga qo'yiladigan talablar/kompetentsiyalar;
- ✓ o'qitish usullari va pedagogik amaliyot metodologiyasi;
- ✓ o'quvchilar o'quv faoliyati natijalarini baholash;
- ✓ umuman o'quv dasturining bajarilishini monitoring va baholash tizimi.

Respublika
Ta'lim Markazi

unicef

har bir bola uchun

O'ZBEKISTONDA MAKTAB TA'LIM SIFATINI YAXSHILASH UCHUN MILLIY O'QUV DASTURI TOMONIDAN QO'SHILGAN HISSA

MO'D:

- ✓ o'quv dasturini keng isloh qilish uchun kelishilgan yaxlit hujjat loyihasini taqdim etadi;
- ✓ o'quv dasturlarini ishlab chiqish uchun asos bo'lib xizmat qiladi;
- ✓ o'qituvchilar uchun kuchli pedagogik vosita bo'lib xizmat qiladi. O'quv natijalari va o'quv dasturlarining mazmuni har ikkala o'quvchining va o'qituvchilarning qiziqishini ta'minlashi uchun ishlab chiqilgan bo'lib, bilim va ko'nikmalarni shakllantirish ishtiyoqini uyg'otadi;
- ✓ haqiqatdan ham "vakolatga asoslangan" modelni rag'batlantiradi; O'qituvchilar doimiy ravishda osongina baholanadigan aniq tuzilgan, o'lchanadigan vakolatlar bilan ishlashda o'quvchilarning ishonchini va ko'nikmalarini shakllantiradigan amaliy yondashuvlardan foydalangan holda sezilarli taraqqiyotga hissa qo'shishi mumkin;
- ✓ darslarni rejalashtirish va o'tkazish uchun baholashdan foydalanadigan va tabaqalashtirilgan mazmun o'quvchilarning o'ziga xos ehtiyojlarini qondira oladigan o'quv va o'qitish uslubini rag'batlantiradi. Pedagogikaga yondashuvning bu o'zgarishi vakolatga asoslangan o'quv dasturini samarali amalga oshirishning kalitidir;
- ✓ barcha fan yo'nalishlari bo'yicha yuqori ilmiy darajani qo'llab-quvvatlaydi. MO'D asosan O'rta ta'limning Xalqaro Umumiy Sertifikati (IGCSE) va A-Darajasi bilan mos keladi va agar yangi o'quv dasturi ingliz tilida o'qitilsa va xalqaro malakalar qabul qilingan bo'lsa (IGCSEs / A-Darajasi) maktab bitiruvchilari (A-darajalari bilan) yetakchi xalqaro universitetlarda (shu qatori Buyuk Britaniya, Yevropa Ittifoqi va Amerika Qo'shma Shtatlaridagi o'quv muassasalarda) o'qishni davom ettirishi mumkin;
- ✓ xalqaro standartlar va ilg'or amaliyotga ko'proq mos kelish uchun xalqaro eng yaxshi amaliyot va innovatsion ta'lim islohotlaridan foydalanadi;
- ✓ muhim manbalardan foydalangan holda tayyorlangan, dalillarga asoslangan o'quv materiallariga kirishni ta'minlaydi;
- ✓ sezilarli darajada kuchli javobgarlikni o'rnatadi;
- ✓ O'zbekiston o'zining ta'lim natijalarini yetakchi xalqaro taqqoslovchilar bilan taqqoslashini ta'minlaydi;
- ✓ o'quv dasturini isloh qilish jarayoni ham tizimli, ham o'lchovli bo'lishini ta'minlash uchun amalga oshirish uchun batafsil yo'l xaritalarini o'z ichiga oladi.

Respublika
Ta'lim Markazi

unicef

har bir bola uchun

O'QUV REJA VA O'QUV VAQTINI TAQSIMLASH DOIRASIDA FANLAR BO'YICHA QAROR QABUL QILISH HAMDA FANLARNI GURUHLASHNI ANIQLASH

Amaldagi o'quv dasturining tahlili shuni ko'rsatadiki, hozirgi kunda O'zbekistonda o'rta ta'lim tizimida o'qitilayotgan bir qator fanlar xalqaro tajribaga muvofiq alohida fan sifatida taqdim etilmaydi (masalan, "Odobnoma", "Davlat va huquq asoslari", "Milliy g'oya", « Vatan tuyg'usi», va «Dinlar tarixi»). Xuddi shu tarzda, O'zbekistonda qo'llaniladigan fanlar guruhlarini xalqaro kontekstdan farq qiladi. Quyida ko'rsatilgandek fanlar guruhlarini xalqaro amaliyotga yaxshiroq moslashtirish uchun ularni o'zgartirish tavsiya etiladi.

Bundan tashqari, O'zbekistonlik o'quvchilarning umumiy dars soatlari eng yaxshi mamlakatlar bilan taqqoslaganda juda past. Xalqaro tadqiqotlarning katta qismi doimiy ravishda o'quv vaqtini taqsimlash va ta'lim natijalari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ko'rsatib berdi.

Shuning uchun barcha asosiy fanlar bo'yicha o'qitish vaqtini ko'paytirish va hozirgi 45 daqiqalik mashg'ulotlarni 1 soatlik mashg'ulotlar bilan almashtirish tavsiya etiladi. Fanlararo ta'lim va predmetlarni birlashtirish integratsiyalashuvdan ko'proq foydalanish asosiy yo'nalishlarda o'qitish vaqtini oshirishga imkoniyat beradi.

Respublika
Ta'lim Markazi

unicef

har bir bola uchun

TAKLIF QILINAYOTGAN FANLARNI GURUHLASH VA O'QUV VAQTINI TAQSIMLASH¹:

MATEMATIKA:

Haftada 5 ta dars

GUMANITAR VA IJTIMOYIY FANLAR:

Tarix, iqtisodiyot, geografiya, biznes fanlari va tadbirkorlik: Haftada 2 ta dars.

SAVOD VA TILLAR

Ona tili (o'qitish tili) va adabiyot:
Haftada 5 ta dars

Ingliz tili (agar o'qitish tili bo'lmasa) va adabiyot:
Haftada 5 ta dars

O'zbek tili (agar o'qitish tili bo'lmasa) va adabiyot:
Haftada 5 ta dars

Rus / boshqa chet tili va adabiyoti²:
Haftada 5 ta dars

SHAXSIY, IJTIMOYIY RIVOJLANISH VA SOG'LIQNI SAQLASH /SPORT VA O'YINLAR/ SAN'AT:

Shaxsiy va ijtimoiy rivojlanish va sog'liqni saqlash /Jismoniy tarbiya va san'at (musiqa, rasm va boshqalar): Haftada 1 ta dars

Ushbu taqsimot jismoniy tarbiya, musiqa ta'limi, Tasviriy san'at va rasmni o'z ichiga oladi (hozirda - 1-9-sinflarda haftasiga 1 ta dars). Shuni ta'kidlash kerakki, ko'plab xalqaro kontekstlarda, shu jumladan Buyuk Britaniyada, o'rta maktabda jismoniy tarbiya mashg'ulotlariga cheklangan vaqt bag'ishlangan va o'rta maktabning yakuniy bosqichlari uchun majburiy tarkib yo'q.

Boshlang'ich harbiy tayyorgarlik, agar o'quv dasturiga kiritilgan bo'lsa, ko'rsatilgan soatlarga qo'shimcha tarzda amalga oshiriladi.

TABIYIY FANLAR (shu jumladan Texnologiya):

Biologiya: Haftada 3 ta dars

Kimyo: Haftada 3 ta dars

Fizika: Haftada 3 ta dars

Ushbu kontekstdagi tabiiy fanlar doirasida chizmachilik, dizayn va texnologiya, informatika "tabiiy fanlar" va "matematika"ga birlashtiriladi.

¹ Haftasiga 32 x 45 daqiqalik mashg'ulotning umumiy vaqtini ko'paytirish mumkin emas degan asosga asoslanadi

² Agar o'qitish tili bo'lmasa va davlat tomonidan birinchi o'ringa qo'yilgan bo'lsa, hozirgi muhokamalarga ko'ra

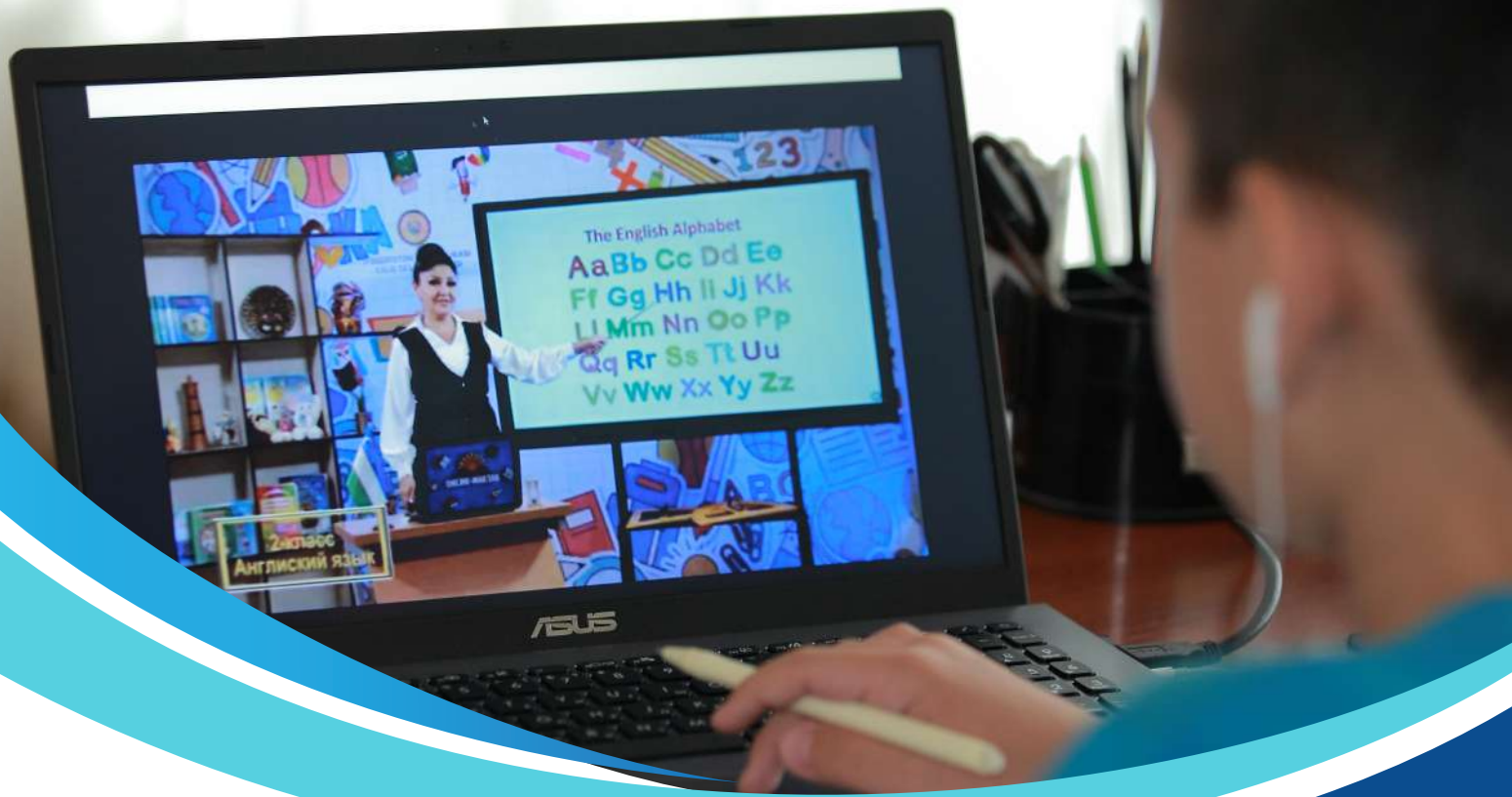
MO'D STANDARTLARI YUQORI DARAJADAGI AKADEMIK DARAJAGA VA XALQARO ENG YAXSHI AMALIYOTGA MOS KELADIGAN O'QITISH USLUBIGA EGA BO'LADIMI?

O'quv darajasi bo'yicha, amaldagi standartlar va shu sababli o'quvchilarning ko'rsatkichlari yetakchi mamlakatlarga qaraganda O'zbekistonda ancha past.

Xalqaro baholash taqqoslashlarida yutuqlarni yaxshilash bo'yicha milliy kun tartibini hisobga olgan holda (masalan, PISA / TIMSS va boshqalar), yutuqlar va taraqqiyot darajasi sezilarli darajada yaxshilanishi muhimdir. Taklif etilayotgan MO'D standartlari akademik ko'rsatkichlarni barcha fan sohalari bo'yicha avvalgi standartlarga qaraganda ancha yuqori darajada ushlab turadi va dunyoning yetakchi ta'lim tizimlariga mos keladi. MO'D yuqori ko'rsatkichlarni doimiy ravishda qo'llab-quvvatlagan Singapur kontekstiga katta e'tibor qaratadi.

TIL TA'LIMI UCHUN QANDAY MODELLAR KERAK?

**MA'LUMKI, O'ZBEKISTONDA TIL TA'LIMI MODELINI QABUL QILISH ISTAGI
MAVJUD BO'LIB, U ORQALI BARCHA MAKTAB BITIRUVCHILARI YUQORI
DARAJADAGI BILIMLARGA EGA BO'LISHLARI MUMKIN:**

- UZ** O'ZBEK TILI
(milliy til) (ya'ni C2 darajasi);
- RU** RUS TILI
(milliy, madaniy va iqtisodiy ahamiyatga ega bo'lgan til) (ya'ni C2 darajasi); va
- EN** INGLIZ TILI
(global savdo va madaniyat tili) (ya'ni C1 darajasi, tushunish uchun B2 vaqtinchalik maqsad natijasi bo'lishi mumkin).

Respublika
Ta'lim Markazi

unicef

har bir bola uchun

O'quvchilarning bilim darajasi va o'zlashtirishini baholashda izchil, tilga xolis bo'lmagan yondashuvni ta'minlash uchun barcha ikkinchi va chet tilidagi ta'lim Tillarga oid Yevropaning umumiy ma'lumotlar doirasi (CEFR) bilan bog'liq holda baholanishi tushuniladi (o'qish, yozish, gapirish va tinglash bilan bog'liqligi).

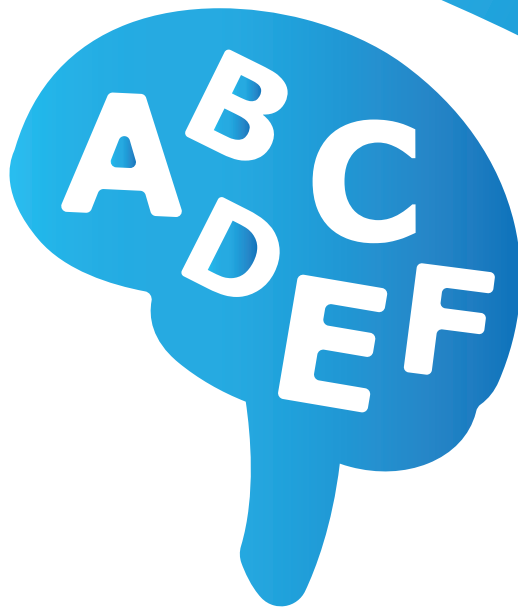
Bu O'zbekistonda ikkinchi va chet tillarini o'qitishda Kommunikativ Tillarni O'qitish (CLT) yondashuvining qabul qilinishiga mos keladi, bunda o'zaro ta'sir ta'lim mexanizmi va mo'ljallangan natija sifatida xizmat qiladi, shuningdek amaliy "haqiqiy hayot", "haqiqiy matnlar" va boshqa manbaviy materiallardan foydalanadi.

Bundan tashqari, barcha o'quvchilar o'zlarining milliy (ona) tillarini to'liq va ravon bilishlari kerak (yani C2 darajasidagi vakolati). Buni maqsad sifatida saqlab qolish juda muhim, chunki o'quvchilar o'zlarining ona tili bo'lmagan maktablarga (masalan, o'qish rus tilida olib boriladigan maktablarga qabul qilingan o'zbek tilida so'zlashuvchi o'quvchilar) qabul qilingan holatlar haqida xabarlar mavjud, shu jumladan maktabni o'z ona tillarini bilmasdan tugatgan o'quvchilar (o'qish, yozish, gapirish va tinglash qobiliyatlari bo'yicha).

O'qitish tili bolaligidanoq savodxonlik asosida o'qitilib, maktab davomida ilgari borgan sari til va adabiyotni o'rganishga o'tiladi.

Barcha holatlarda tilga oid ta'lim mazmuni ehtiyotkorlik bilan "madaniy xaritalash" jarayoni bilan belgilanishi kerak. Bu "madaniy savodxonlik" sohasidagi, xususan, E.D.Xirshning asarlari bo'yicha, ya'ni madaniyatni anglash va u bilan samarali ta'sir o'tkazish qobiliyatiga oid ma'rifiy tadqiqotlarga asoslangan. Xulosa qilib aytganda, madaniy xaritalash jarayoni o'rta maktab bitiruvchisi samarali talaba (kelajakda o'qishda, universitetda yoki boshqa joylarda), jamiyat uchun samarali iqtisodiy hissa qo'shuvchi (ishchi, tadbirkor) va fuqarolar (gazeta o'quvchisi, siyosiy jarayon ishtirokchisi va madaniy meros amaliyotchisi) sifatida harakat qilishi uchun qanday "asosiy bilimlar" talab etilishini o'rganishni o'z ichiga oladi. Bu, o'z navbatida, har bir o'quvchining o'qishi davomida ushbu ma'lumotlarning samarali uzatilishini kafolatlashi kerak.

Tilga nisbatan ushbu jarayon asosiy savodxonlik tushunchalarini hamda O'zbekistondagi maktabni bitirayotgan barcha o'quvchilar uchun zarur bo'lgan madaniy savodxonlikni o'rganadi. Bu barcha tillarga (yani, o'zbek, rus va ingliz tillari va agar kerak bo'lsa ona tili), shu jumladan til va adabiyotga ham tegishli.

RUS TILIGA "MAXSUS MAQOM" BERILADIMI

(QO'SHIMCHA VAQT AJRATISH)

YOKI SHUNCHAKI BOSHQA CHET TILI

(AGAR O'QITISH TILI BO'LMASA)

SIFATIDA O'QITILADIMI?

YUNISEF (va / yoki xalqaro maslahatchi) tomonidan o'tkazilgan tadqiqot savollariga ko'plab respondentlar rus tili siyosatiga mos kelmasligi haqida xavotir bildirishdi. Rus tili alohida maqomni saqlab qolishini hisobga olib, hozirgi o'quv vaqti hamma uchun tilda erkin so'zlashish uchun yetarli emas.

Hozirgi kunda O'zbekistondagi til ta'limi ta'sir ko'rsatadigan tizimli muammolarni hisobga olgan holda, hozirgi til ta'limi siyosatini qayta ko'rib chiqish foydali bo'ladi. Keyin rus tiliga berilgan "maxsus maqom" rus tilida o'qitiladigan maktablar uchun qoladimi yoki (haftasiga kamida 5 soat o'qitish uchun ajratilishi kerak) yo'qmi, yoki chet tili sifatida boshqa chet tillari orasida ushbu variantni tanlagan maktablarda, yana haftasiga 5 soatlik dars vaqtini ajratgan holda o'qitilishi to'g'risida aniq qaror qabul qilish juda muhimdir.

Respublika
Ta'lim Markazi

unicef

har bir bola uchun

MO'D NING QANDAY MODELI QABUL QILINADI?

**MO'D TOMONIDAN TAVSIYA ETILGAN MODEL ENG YAXSHI
XALQARO TAJRIBALARGA ASOSLANGAN VA AGAR KERAK BO'LSA,
MAHALLIY SHAROITGA MOSLASHTIRILGAN.**

Ushbu model boshqa joylarda amalga oshirilgan jiddiy ishlarni davom ettirish imkoniyatini beradi. Bu harakatlarning takrorlanishiga yo'l qo'ymaydi, shuningdek, O'zbekiston sharoitiga moslashuvchan ko'p manbali yondoshuvga imkon beradi. Biron bir kontekstda har qanday yondashuvning muvaffaqiyati boshqasida muvaffaqiyatni kafolatlamasa ham, ushbu model muhim manbalar bilan ishlab chiqilgan dalillarga asoslangan yondashuvlardan foydalanish imkoniyatini beradi.

Respublika
Ta'lim Markazi

har bir bola uchun

Ushbu model O'zbekistonga Singapur va Amerika Qo'shma Shtatlari tajribasi asosida yaxshi moliyalashtirilgan va sinchkovlik bilan kuzatiladigan ta'lim yondashuvlaridan foydalanishga imkon beradi, bu esa O'zbekistondagi yangi modelni yaratish noldan kelib chiqadigan xarajatlarni sezilarli darajada kamaytiradi. Ba'zi fan sohalarida bu sezilarli moslashishni talab qilishi mumkin (ayniqsa, adabiyot, geografiya va tarix kabi mahalliy va madaniy tarkibga ega bo'lgan fanlarda), ammo bu asosan kontekstdan mustaqil bo'lgan tabiiy fanlar, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika (STEAM) kabi fanlarda unchalik sezilmaydi.

MO'D doimiy ravishda dunyodagi eng samarali ta'lim tizimlaridan biri bo'lgan Singapur ta'lim tizimi saboqlariga asoslangan.³

Ko'pgina mamlakatlar, shu jumladan Buyuk Britaniya, Avstraliya, Isroil va Kanada, standartlarni, xususan, STEAMni oshirish uchun Singapur modelini qo'lladilar. O'zbekiston kontekstidan yaqqol ajralib tursa-da, shunga o'xshash bir qator o'xshashliklar mavjud (ko'p tilli, ko'p millatli aholi, STEAMga e'tibor, Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT va tillar va boshqalar).

MO'D, shuningdek, Amerika Qo'shma Shtatlarida joriy etilgan Common Core (Maktabda yagona ta'lim talablari)ga, qisman ta'lim natijalarining pasayishi bilan bog'liq muammolarni hal qilishga qaratilgan. U pedagogikaning dalillariga asoslangan yondashuvidan foydalanadi va uning standartlari fanni o'qitish amaliyotiga sezilarli ta'sir ko'rsatgani haqida ma'lumotlar mavjud.⁴

Common Core samaradorligini turli mavzular bo'yicha erishish standartlarini oshirishda keng ko'lamda qo'llab-quvvatlash mavjud⁵. Amalga oshirilgan vaqt oralig'i uzoq muddatli tizimli ta'sirni namoyish etish uchun yetarli emasligi va Common Corening⁶ izchil bajarilmasligi bilan bog'liq muammolar mavjudligi aniq bo'lsa-da, natijalar turli xil kontekstlarda ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda⁷.

Common Core va MO'D ham "madaniy savodxonlik"ga e'tibor berishadi, bu O'zbekistonda yangi samarali o'quv dasturini amalga oshirishda alohida ahamiyatga ega bo'lishi mumkin⁸.

³ <https://www.bbc.com/news/education-38212070>

<https://www.economist.com/leaders/2018/08/30/what-other-countries-can-learn-from-singapores-schools>

⁴ <http://cepr.harvard.edu/files/cepr/files/teaching-higher-report.pdf>.

⁵ <http://cepr.harvard.edu/files/cepr/files/teaching-higher-report.pdf>.

⁶ <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2332858417691749>

⁷ [https://consortium.uchicago.edu/sites/default/files/2019-01/Changes in Math Instruction-Sep2018-Consortium.pdf](https://consortium.uchicago.edu/sites/default/files/2019-01/Changes%20in%20Math%20Instruction-Sep2018-Consortium.pdf)

⁸ Hirsch, ED, Jr. (1987) *Cultural Literacy: What every American Needs to Know*. Boston: Houghton Mifflin.

⁹ Hirsch, ED, Jr. (1987) *Cultural Literacy: What every American Needs to Know*. Boston: Houghton Mifflin.

QANDAY QILIB O‘ZBEKISTONGA OID FANLARDAN O‘QUV DASTURLARINI ILOJI BORICHA KENGROQ VA O‘ZBEK SHAROITIGA MOS RAVISHDA TUZISH MUMKIN?

Madaniy savodxonlikni xaritalash metodikasi O‘zbekistondagi muayyan fanlarning (ona tili va adabiyoti, o‘zbek tili va adabiyoti, axloq, tarix va geografiya) o‘quv dasturlari mazmuni va tegishli standartlarni aniqlash uchun taklif etiladi. Madaniy savodxonlik ma‘lum bir madaniyatni anglash va unda erkin qatnashish qobiliyatini anglatadi⁹. Madaniyatlararo tushunish, o‘zaro munosabatlar va hamkorlik qilish qobiliyati 21-asrda asosiy mahoratga aylandi. Madaniy savodxonlik xaritasi (CLM) O‘zbekistonning o‘qimishli fuqarolari uchun umumiy bo‘lgan tushunchalar, faktlar va bilim nuqtalarining to‘liq ro‘yxatini belgilaydi.

UMUMAN OLGANDA, CLM QUYIDAGI BOSQICHLARNI O‘Z ICHIGA OLADI:

- 1 Yo‘nalishlarni tanlash;
- 2 Mavjud standartlar, adabiyotlar va ilg‘or tajribalarni ko‘rib chiqish;
- 3 Mutaxassislar va jamoatchilik tomonidan tasdiqlanishi;
- 4 Madaniy savodxonlik lug‘atini tuzish;
- 5 Madaniy savodxonlikning so‘z boyligini fan o‘quv dasturiga aylantirish

⁹ Hirsch, ED, Jr. (1987) *Cultural Literacy: What every American Needs to Know*. Boston: Houghton Mifflin.

SINFLARDA QANDAY ANIQ XALQARO SAMARADORLIK TESTLARI, AGAR MAVJUD BO'LSA, QO'LLANILADI?

**MO'D XALQARO STANDARTLARGA MUVOFIQ ISHLAB CHIQLILGAN
BO'LSA-DA, MAKTABLARDA BAHOLASH YUQORI DARAJADA OLIB
BORILMASA, UNING SAMARADORLIGI SEZILARLI DARAJADA
PASAYISHI MUMKIN:**

- ✓ Agar o'qituvchilar ishni yuqori darajada baholasa, talabalar tashqi imtihonlarda muvaffaqiyatsiz bo'lishlari mumkin;
- ✓ Agar o'qituvchilar ishni o'ta murakkab standart asosida baholasalar, o'quvchilar qiyin ahvolga tushib qolishlari mumkin;
- ✓ Agar o'qituvchilar baholari bemantiq bo'lsa, bu ichki baholash ma'lumotlarini va maktab, mintaqa va mamlakat darajasidagi aralashuvlarni sezilarli darajada buzishi mumkin.

Ushbu xatarlarni bartaraf etish uchun nisbatan past narxlarda amalga oshiriladigan taqqoslash vositalari tavsiya etiladi. Sinov modellari o'qitish metodikasi va o'quv dasturining mazmuniga ta'sir qiladi, shuning uchun MO'D va ta'lim standartlarini ishlab chiqishni yakunlash uchun ushbu masalani hal qilish kerak.

PISA, TIMSS, PIRLS kabi yirik namunalarga asoslangan xalqaro baholash, avvalambor, o'quvchilar faoliyatini boshqa ta'lim tizimlari bilan taqqoslashga qaratilgan. Ushbu baholashlar, hisobot berish uchun foydali vositalar bo'lishiga qaramay, har tomonlama baholash vositasi yoki sinf amaliyoti bilan aloqa qilishning bevosita vositasi sifatida foydalanishga mo'ljallanmagan (garchi natijalar o'qish va o'qitish yondashuvlarini shakllantirib, o'quv rejasi va siyosiy islohotlarga ta'sir qilishi mumkin bo'lsa).

PISA

TIMSS

PIRLS

MAKTABLARDA BIR QATOR VOSITALARDAN KENGROQ FOYDALANISH MUMKIN, JUMLADAN:

- ✓ Ta'lim tadqiqotlari bo'yicha Avstraliya kengashi tomonidan ishlab chiqilgan Xalqaro Sinov Testi (IBT), o'quv dasturidan mustaqillik asosida asosiy fanlardan natijalar va o'zlashtirishni qiyoslash uchun ishlab chiqilgan kompyuterlashtirilgan baholarni taklif etadi;
- ✓ Shimoliy-G'arbiy baholash assotsiatsiyasi (NWEA) tomonidan ishlab chiqilgan Akademik taraqqiyot o'lchovlari (MAP) testi normativ hisoblanadi va talabalarning vaqt o'tishi bilan erishgan yutuqlarini o'lchash uchun ishlatiladi;
- ✓ GL Assessmentning bilim qobiliyatini testi (CAT4), bu bolalarning fikrlash qobiliyatini to'rt yo'nalishda o'lchaydi: og'zaki, og'zaki bo'lmagan, matematik va fazoviy fikrlash. Ushbu testlarning mazmuni o'quv dasturiga asoslanmagan.

Siz ularni mavjud mahsulotlar sifatida ishlatishingiz yoki mahalliy miqyosdagi takrorlash uchun ta'minotchilarning hamkorligini o'rganishingiz mumkin. Ushbu yondashuv milliy darajada baholash ma'lumotlari sifatini oshirish uchun kuchli vositani taqdim etadi.

O'RTA TA'LIMNING SO'NGGI YILLARIDA YUQORIDAGI BAHOLASH MODELLARINI UYG'UNLASHTIRISH YOKI TO'G'RIDAN-TO'G'RI QO'LLASH ORQALI ANIQ XALQARO MALAKA MODELLARI VA TEGISHLI SINFDAN TASHQARI MASHG'ULOTLAR JORIY ETILADIMI?

O'rta ta'lim bo'yicha xalqaro umumiy sertifikat (IGCSE) va GCSEdan oldingi modellar tavsiya etiladi va tavsiya etilgan MO'D ularga mos keladi. Asosiy mavzular bo'yicha yuqori o'rganish va o'qitish natijalari ta'minlanib, tillar va STEAM imkoniyatlari bo'yicha milliy strategik ustuvorliklar yetarli darajada hal qilingan deb hisoblasak, o'quvchilarga maktabning so'nggi ikki (yoki ehtimol 4) yillik o'qish davomida qo'shimcha tanlovlar berilishi mumkin.

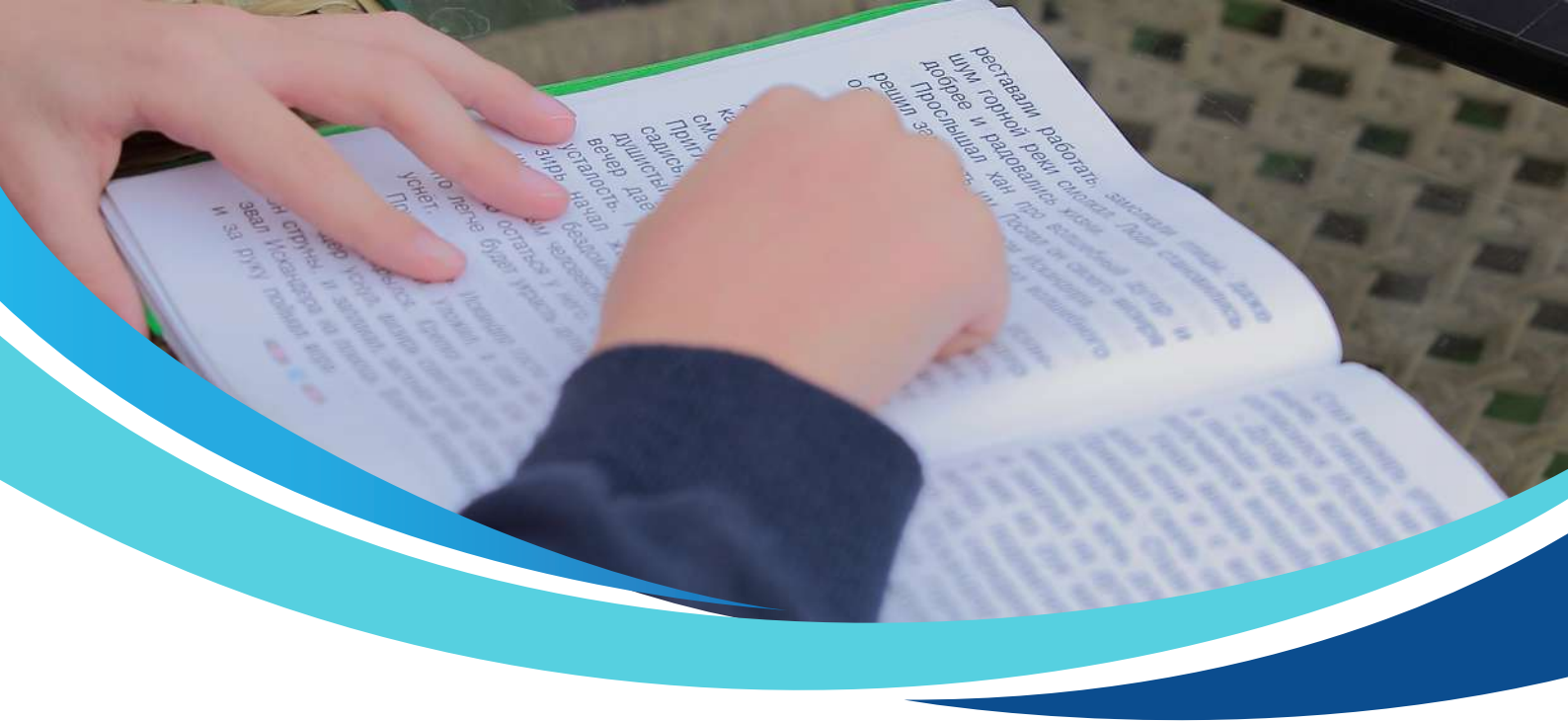
IGCSE imtihonini topshirayotgan o'quvchilar odatda ingliz tili, matematika, tabiatshunoslik (bir, ikki yoki uch marta olish), tarix va / yoki geografiya va qo'shimcha tilni (ona tilidan tashqari), shuningdek, uchtadan beshtagacha qo'shimcha fanlarni (afzalliklariga qarab) o'rganadilar. Shu bilan bir qatorda, talabalar quyidagi fanlardan diplom olishlari mumkin: Advanced Placement yoki SAT Subject testlar, IB MYR yoki IB DP. Ushbu malakalarga mos keladigan fakultativlar o'quvchilarning tanlovi uchun taqdim etilishi kerak.

Respublika
Ta'lim Markazi

har bir bola uchun

O'QUV VA TA'LIM RESURSLARI, SHU JUMLADAN DARSЛИKLAR UCHUN QANDAY TAJRIBAVIY YONDASHUV QO'LLANILADI?

O'quv va ta'lim resurslarini, shu jumladan darsliklarni tayyorlashda MO'Dni amalga oshirishni qo'llab-quvvatlash uchun bir qator muhim tanlovlarni amalga oshirish kerak.

Ular quyidagilarni o'z ichiga oladi:

YANGI DARSЛИKLARNI ISHLAB CHIQUISH:

Ushbu yondashuv yuqori darajada mahalliyashtirilgan kontentni yaratishga imkon berishi mumkin bo'lsa-da, u past sifatli kontentga, xarajatlarning ko'payishiga va tender, shartnomalar tuzish, shartnomalarni boshqarish va hokazolarga tegishli muvofiqlik muammolariga olib kelishi mumkin. Ushbu muammolar, vaqt cheklangan bo'lsa, sinov paytida ayniqsa salbiy oqibatlariga olib kelishi mumkin.

MAVJUD RESURSLARNI YANGI MO'D BILAN TAQQOSLASH;

Ushbu yondashuv bilan maktablarda foydalanish uchun "kartografik" manbani ishlab chiqish mumkin. Unda hal qilinishi kerak bo'lgan turli xil vakolatlar haqida umumiy ma'lumot beriladi va keyinchalik ular bir qator manbalardan olingan oldindan qo'llanilgan darsliklarda aniq tarkib bilan bog'lanadi. Bu potentsial ravishda tejashni ta'minlashi va tasdiqlangan manbalardan foydalanishi mumkin, ammo, shubhasiz, avvalgi modelga qaraganda kamroq "mahalliyashtirilgan" bo'lishi mumkin.

XALQARO KONTEKSTDAN YUQORI SIFATLI KONTENTNI (TARJIMA ORQALI) MOSLASHTIRISH.

Ushbu model yaxshi ta'minlangan manbalardan mukammal materiallardan foydalanadi va arzon narxlarda yuqori sifatni taklif qiladi. Keyinchalik manbalar ko'p tilli kontekst uchun talab qilinadigan yuqori darajadagi tarjimani ta'minlashga yo'naltirilishi mumkin. Bu narh va sifat nisbatini kafolatlash uchun noshirlar bilan to'g'ridan-to'g'ri muzokaralarga olib kelishi mumkin.

Respublika
Ta'lim Markazi

har bir bola uchun

YANGI O'QUV DASTURINI SINOVDAN O'TKAZISHDA QANDAY YONDASHUV QO'LLANADI?

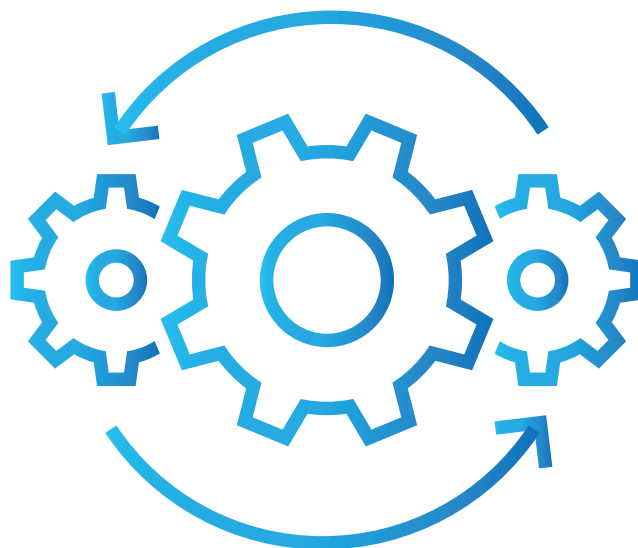
RCT TADQIQOTNI TASODIFIY TANLANGAN IKKITA GURUHDA, EKSPERIMENTAL GURUHIDA VA NAZORAT GURUHIDA O'TKAZILADIGAN TADQIQOT NATIJALARINI TAQQOSLASH ORQALI ARALASHUV SAMARADORLIGINI ISHONCHLI BAHOLASH UCHUN TADQIQOT USULIDAN FOYDALANADI. RCT PROTOKOLI EKSPERIMENTAL TADQIQOTLARDA / ARALASHUV SAMARADORLIGI TADQIQOTLARIDA OLTIN STANDART HISOBLANADI. BU TADQIQOTCHILARGA OLINGAN NATIJALAR ARALASHUVNING SABABI (VA SHUNCHAKI O'ZARO BOG'LIQLIK) EMASLIGINI TA'MINLASHGA YORDAM BERADI, SHUNINGDEK ARALASHUVNING MUVAFFAQIYATGA HISSA QO'SHADIGAN YOKI TO'SQINLIK QILADIGAN O'ZIGA XOS TOMONLARINI ANIQ BELGILAB BERADI.

Respublika
Ta'lim Markazi

unicef

har bir bola uchun

Pilot sinovlari yangi o'quv dasturini va uning yondashuvini tasdiqlashda hal qiluvchi qadam bo'ladi. Tasodifiy nazorat sinovlardan (RCT) foydalanish tavsiya etiladi va iloji boricha to'liq RCT protokolidan foydalanish vazirlikning yangi o'quv dasturi bo'yicha ishonchli va qimmatli fikr-mulohazalarini olishiga yordam beradi va uni amalga oshirish strategiyasini o'quvchilar va o'qituvchilar ehtiyojlariga mos ravishda moslashtirishi mumkin. Shuningdek, bu O'zbekistonga siyosiy tadqiqotlarda yetakchi rol o'ynashi va xalqaro siyosatdagi ma'lumotlarga hissa qo'shishi uchun imkon yaratadi. Biroq, RCT vaqt va resurslarni talab qiladi. MOPE RCT metodologiyasidan foydalanish, sinov ko'lami va ajratilgan resurslar to'g'risida qaror qabul qilishi kerak. MOPE talabiga binoan YUNISEF yangi o'quv dasturini sinovdan o'tkazish va yakuniy baholash hisobotini tayyorlash uchun monitoring va baholash metodologiyasini ishlab chiqish uchun xalqaro ekspertni jalb qiladi.

Pilot sinov, uning maqsadga muvofiqligi, o'quvchilarga salbiy ta'sir ko'rsatmasligi va kelajakdagi dasturlarni xabardor qilish uchun sifatli dalillarni ta'minlashi uchun ehtiyotkorlik bilan rejalashtirishni talab qiladi. Bunday qarorlar ekspert xulosasi asosida qabul qilinishi kerak; Vazirlikning aniq pilot strategiyasini ishlab chiqishni yakunlash uchun YUNISEF va xalqaro maslahatchi bilan yaqindan hamkorlik qilishi va pilot bo'yicha qarorlar ushbu konsultatsiya aniq tavsiyalar berguncha qabul qilinmasligi tavsiya etiladi.